

Dags att fira

Den 15 oktober är det på dagen 20 år sedan F11 Museum invigdes. Det är också på dagen 70 år sedan Kungliga Södermanlands flygflottilj F 11 invigdes. Detta måste givetvis firas. I det bifogade programmet ser du vad som sker på Skavsta denna dag. Det innebär att NFF:s vanliga höstmöte ersätts av denna aktivitet. Du blir ändå inte utan vare sig intressanta föredrag eller förtäring, även om det sker i en annan form. Med anledning av jubileet gör vi i detta Medlemsnytt lite tillbakablickar på vad som hänt under dessa 20 år.

Ända sedan slutet av 1970-talet, när det stod klart att F 11 skulle läggas ner, fanns krafter inom kamratföreningen F11 Veteranerna som verkade för att skapa ett minneshus över flottillen. Men först 1990 yppade sig en möjlighet att

förverkliga denna önskan. Detta i och med att dåvarande flygplatschefen Per-Olov Pettersson utverkat att kamratföreningen fick disponera den upprustade tidigare mobiliseringsbaracken för ändamålet. En grupp startade då arbetet med att utveckla och inreda det blivande minneshuset.

Samtidigt fanns en grupp tidigare F 11-mekar som fick låna utrymme i en hangar och iordningställa den vackra S 35E som sedan dess är en av huvudattraktionerna i museet flygplanssamling.

Bildkavalkaden i detta nummer är ett axplock ur allt som hänt under F11 Museums 20-åriga historia. Det är en del.

I begynnelsen fanns mobbaracken dvs byggnaden där bl.a. flottillens mobiliseringsavdelning huserade. I byggnaden fanns även övernattningsrum där beredskapsbesättningen var förlagd. När F11 Veteranerna övertog byggnaden 1990 var den renoverad, smårummen borttagna och i mycket gott skick.

Redan efter fyra år var det dags att bygga ut museet. 1995 byggdes tre stycken arbetarbodrar ihop med den ursprungliga byggnaden. Två av bodarna, skuggade på bilden, blev utställningsytor medan den tredje var förråd. Arbetet genomfördes som ett ALU-projekt. 1998 blev även den tredje boden ombyggd till utställning.

Det kanske viktigaste steget i utvecklingen av F11 Museum var bildandet av Nyköpings Flyghistoriska Förening NFF. Ganska snart efter att museet öppnats stod det klar att antalet besökare ökade medan Veteranskaran åldrades. För att trygga museets fortlevnad bildades därför 1995 NFF. Ett mycket klokt

beslut har det visat sig, då en allt större del av verksamheten vid och kring museet sköts av medlemmarna som aldrig varit anställda på flottillen. Däremot brinner de för flyghistoria och bidrar på en rad olika områden med värdefull kunskap och stor entusiasm i arbetet med att utveckla och driva F11 Museum.

NFF:s ordföranden

Nils Personne, 1995 – 1997 var NFF:s förste ordförande och en av grundarna till F11 Museum.

Per-Olov Pettersson, 1997 – 2011, som flygplatschef 1990 skapade förutsättningarna för F11 Museum. PO avled i januari 2011.

Lennart Hjelte, 2011-, som tagit sig an ordförandeskapet med stor entusiasm.

Så här löd texten till bilden i Medlemsnytt nr 1/1995, som också är det första utgivna Medlemsnytt:

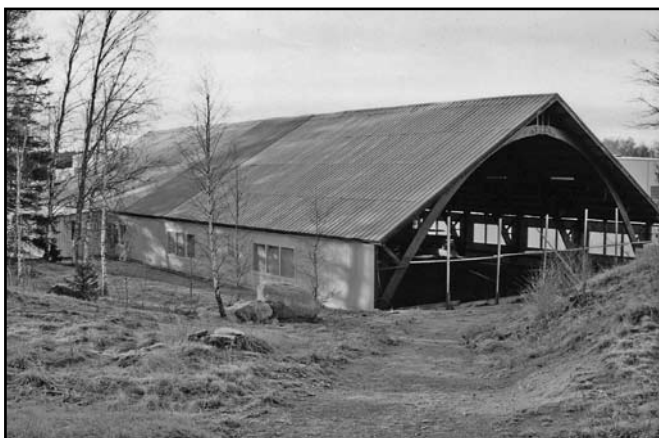
3 flygplan nu på plats. Museets flitiga "mekgrupp" har inte bara klarat upp-rustningen av 32:an (målning och vissa kompletterande arbeten återstår) utan även fixat markplanering och satt upp staket för att bereda plats till museets 3 flygplan S29 Tunnan, S32 Lansen och S35 Draken. Draken fanns på plats sedan tidigare medan 32:an gjorde sin sista luftfärd till museet med hjälp av en lyfkran i slutet av augusti och strax efteråt kom 29:an efter att ha varit utlånad till Stockholm Water Festival. De tre planen utgör nu ett imponerande blickfång utanför museet.

1997 rullade underrättelseplutonen in på planen utanför museet. På bilden ses stabsvagnen uppställd innan enheterna bogserades ner till den nuvarande uppställningen. Vid den tiden användes 37-systemet fortfarande delvis inom flygvapnet. Med undplutonen togs det stora steget mot att skapa Sveriges flygspaningsmuseum.

Klätternosen från en J 35 Draken fanns tidigt på plats vid museet. Skrotning av 35:orna gjordes i början av 1990-talet i f.d. 5 div. hangar på F 11, så det var smidigt att "bara gå över gräsplanen" och beställa en lagom avkapad nos. Ynglingen i cockpit känns igen som Robin Wennerberg, idag en klippa bland museet guider. Tillsammans med kompisen på luftintaget Peter Linder-Andersson blev de 2001 NFF:s första juniormedlemmar. Foto juni 2001.

Ett ändå större steg mot ett flygmuseum togs 1998, då flottiljens gamla tennishallen blev grund till den blivande Flygplanhallen. Bilden är tagen en snöfri januaridag 1999. En viss tröghet torde ha förekommit i projektet eftersom taklagsfesten inte hölls förrän sista tisdagen i augusti. I november samma år flyttades så flygplanen ner till den nybyggda hallen. I samband med flytten blev museets 32:a snyggt ommålad med förnämligt bistånd av Autolack och Nyge Aero.

Museets "hissmästare" Sören Wennerberg i arbetet med den första hissningen, då Sparven hängdes upp i södra delen av Flygplanhallen. Berndt Magnusson övervakar medan Hans Hergren assisterar.

2001 hände också en hel del vid F11 Museum. Till-sammans med flygplatsen arrangerades en mindre flygdag den 25 augusti. 6 000 besökare räknades in och fick se J32, J28 och Sk 50 i luften och dessutom en hel del civilt flyg. I oktober samma år hade museet 10-årsjubileum med tidsenlig Glenn Miller-musik och möjlighet till dans bland aktiviteterna. Besökarna bjöds på fika i Flygplanhallen och på gratis buss från Nyköping av kommunen och en buss-rundtur på flygplatsen.

Våren 2004 var det mycket såga och spika i Flygplanhallen. Det resulterade i "Pelles Hörna" som invigdes 17 maj. Kan någon idag tänka sig museet utan denna samlingsplats.

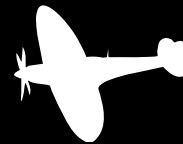
Samma år fixade mek-gänget så att luftbevakningstornet kom upp. Efter mycket målning och mycket pusslande står det nu ordentligt fastgjutet.

Så här såg det ut i Flygplanhallen innan den stora rangeringen 2003, då Sparven flyttades och hängdes upp i flygplatsterminalen, Cessnan 337 gick till Flyg-

teknikerskolan, Bergfalken kom på plats i taket, övriga flygplan flyttades, hangaren varmbonades och det svarta asfaltgolvet målades i en snygg grå färg. Samma år hann vi med att arrangera en separat utställning i Pelles Lusthus under en vecka med föremål och närmare ett hundratal bilder. Bl.a. ovanstående från en lådbilstävling i lasaretsbacken i Nyköping på 1940-talet som F 11 var med och arrangerade.

SKAVSTA FÖRR

Under denna rubrik har läsarna av Medlemsnytt under åren kunnat läsa axplock ur flottiljens historia. De flesta levererade av Axel Carleson.

Axel var Flygvapen-museums förste chef och blev med sin stora erfarenhet och kunskap en ovärderlig hjälp i uppbyggnaden av F11 Museum.

Axel Carleson framför "gamla" Flygvapen-museum 2002.

Det var Axel som såg till att de första viktiga bitarna kom på plats och som såg till att upprätta de värdefulla kontakterna med Flygvapenmuseum, som alltsedan dess givit F11 Museum ett fantastiskt fint stöd och hjälp i alla avseenden. Det var dåvarande chefen för FVM, Sven Scheiderbauer som med stort förtroende och med stöd av hjälpfulla medarbetare bl.a. Ronny Perfekt och Lennart Öberg såg till att vi fick de föremål och den kunskap som behövs för att skapa ett intressant museum. Ett fint samarbete som fortgår oförändrat med dagens kontakter på FVM.

Tack Flygvapenmuseum

För det fina samarbete och värdefulla stöd F11 Museum och NFF under alla år haft från Flygvapenmuseum framför vi härmed ett djupt och innerligt stort TACK.

Dåvarande chefen för Flygvapenmuseum, Sven Scheiderbauer 3:e personen från höger, bjöd i augusti 2004 sina kollegor från våra nordiska grannländer på en utflykt till Nyköping och F11 Museum. Andre man fr.v är den kände museiguiden Lars Sjöberg.

Några ord från ordföranden

Sommaren går mot sitt slut.

Vi har haft rekordmånga besökare till vårt museum. Stort TACK till er som jobbat som guider eller ställt upp på annat sätt. Ett ökat antal besökare är den bästa ersättningen vi kan få.

Stor TACK även till alla sponsorer och medarbetare som under 20 år åstad-

kommit det ni kan läsa om i detta Medlemsnytt.

Framför oss ligger den stora jubileumsdagen den 15 oktober. Programmet börjar ta form och det ser fantastiskt bra ut. Mer information på annan plats. Se till att boka dagen för dig och dina vänner!

Välkommen också att komma på tisdagarna för nu behöver vi putsa för fullt fram till den 15 oktober.

De stora händelserna på jubileumsdagen är två invigningar, dels av simulatort, som vi hoppas skall locka många nya besökare i framtiden, dels av det s.k. 37-rummet där spaningen med Viggen presenteras. I framtiden skall vi profilera F11 Museum som *Sveriges flygspaningsmuseum*.

Kanske kan vi under dagen också berätta mer om projektet för ett civilt flygmuseum.

Lennart Hjelte
Ordförande

Och allt annat som gjorts, plus allt underhåll

- 2002 Sk 61 på plats i hangaren
Tak utvändigt målas
- 2005 Projektet Modern svensk militär flygspaning sjösätts
SF 37-framkropp nr 1 anländer från FVM 11 maj
- 2006 SF 37-framkropp 1 färdig i utställningsskick
Nytt kallförråd byggs, varmförråd o verkstad byggs ut
SF 37-framkropp nr 2 anlande (nr. 37958)
- 2006 5 st värmepumpar installerade i hangaren i december
- 2007 GH Racer och Capronimodell skala 1:5 på plats
- 2008 Tak byggt över undplutonen
- 2008 Ballongutställningen invigs
- 2008 Utställning om arméflyg öppnas
- 2008 Utställning S 31 Spitfire 60 år från ankomst öppnas
- 2008 Rum/avd 4 i museet öppnas
- 2009 Utställning om spaningsballonger invigs 31 mars
- 2009 Besök av Biltemas Spitfire 31 maj.
- 2009 Armécuben nr 51256 anlande till F11 Museum.
- 2010 Stängsel runt undplutonen och runt upplagsplatsen.
- 2010 37-motor (RM 8), RM 5 och RM 9 på plats
- 2011 Servering av kaffe/dryck bulle startas

Hjälp oss att städa inför jubileet

Tisdag 4/10 har vi städdag inför jubileet. Vi ska se till att det är prydligt i F11 Museum till den 15:e såväl utomhus som inomhus.

Till det behövs hjälp av många goda krafter och du är välkommen att hjälpa till.

Vi tänder grillen och bjuder på korv till lunch.

Vi börjar 8.30 och räknar med att hålla på en stund in på eftermiddagen.

Så hoppa i arbetskläderna och kom ut till museet första tisdagen i oktober.

Behovet av fler guider kvarstår...

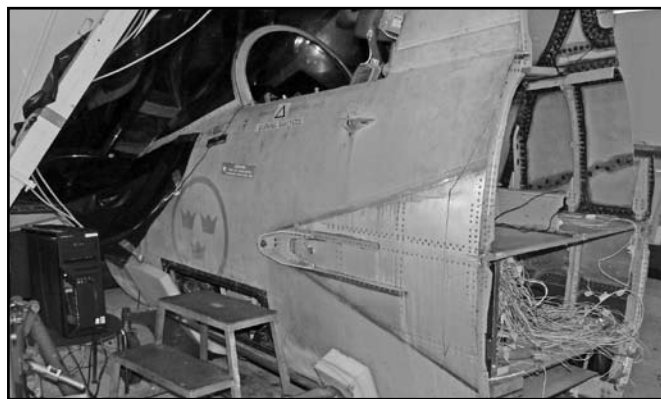
...har det visat sig under den gångna sommaren. Du som är intresserad av att hjälpa till och visa F11 Museum för besökare och umgås med andra likasinnade personer under trivsamma former; kontakta **G. Vieweg 070 530 20 74** eller **Arne Andersson 0155-28 68 52**.

Ytterligare ett historiskt steg — Simulatort på plats

2009 inleddes arbetet med att omvandla Viggennos nr 2 till en flygsimulator SF 37

Nu är den på plats i Flygplanhallen, sedan länge efterlängtd och med stora förhoppningar framför sig. En hel del jobb och intrimning pågår under projektledaren Lars Sjöbergs överinseende. Officiell invigning av simulatort sker 15/10.

Portosponsor 3/2011

Utskicket av detta meddelande sponsras av ELAJO elteknik AB i Nyköping.

Behöver du hjälp med arbeten inom detta område så räknar vi med att du i första hand vänder dig till vår portosponsor.

V.v. meddela ev felaktigheter eller ändringar i din adress.

REDAKTIONSRTA

PRODUKTION	REDAKTIONSGRUPP	ADRESS	E-POST
Gunnar Vieweg	Fred Brihagen 0155/21 92 54 Thore Eriksson 0155-28 82 97 Gunnar Vieweg 0155-21 88 34	Nyköpings Flyghistoriska Förening Skavsta Flygplats 611 92 Nyköping	nff@allt2.se PLUSGIRO 82 46 05-0

Hemsida: www.f11museum.se